

РЕЦЕНЗІЯ

УДК 343.137

Чернявський С. С. — доктор юридичних наук, професор, проректор Національної академії внутрішніх справ, м. Київ;

Таран О. В. — доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

Теоретичні та практичні аспекти забезпечення кримінального провадження

Рец. на кн.: Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика : монографія / В. І. Фаринник. — Київ : Алерта, 2017. — 548 с.

Практична реалізація конституційних гарантій забезпечення і дотримання прав, свобод і законних інтересів особи в кримінальному провадженні передбачає необхідність нормативно-правового регулювання кримінальної процесуальної діяльності, що відповідає загальновизнаним міжнародним демократичним стандартам у сфері прав людини.

Передусім це має значення для регламентації заходів забезпечення кримінального провадження, адже саме ці процесуальні дії найбільше обмежують права та свободи громадян.

Нині науковці, політики й експерти-практики не дійшли згоди щодо загального підходу до найбільш ефективної системи заходів забезпечення кримінального провадження, який варто запровадити в Україні.

Таким чином, комплексне дослідження інституту заходів забезпечення кримінального провадження з метою використання його результатів на законодавчому рівні та у правозастосовній практиці є актуальним. Ідеться про працю В. І. Фаринника, де поглиблено і всебічно проаналізовано відповідні кримінальні процесуальні норми та запропоновано вирішення низки проблемних питань, що мають наукове і практичне значення, а також стосуються вдосконалення

правового регулювання та практики застосування заходів забезпечення кримінального провадження.

Рецензована праця, як фундаментальне наукове дослідження, що є результатом плідного творчого пошуку автора, заслуговує на високу оцінку. Розроблені наукові положення можна використовувати для проведення галузевих досліджень, формування методологічних засад теорії кримінального процесу. У ході навчального процесу їх можуть застосовувати викладачі, студенти, а також практичні працівники під час провадження досудового розслідування. Заслужують на увагу перспективні напрями подальших наукових розвідок, які визначає автор.

З наукової точки зору праця змістовна та обґрунтована, викладені матеріали розміщені послідовно, а мова дослідження – доступна та виразна. Структура роботи логічно побудована, завдяки чому досягається поставлена мета.

Зміст монографії В. І. Фаринника свідчить про опрацювання автором значного обсягу літературних джерел і нормативно-правових актів, аналіз яких надав можливість сформулювати відповідні висновки, що забезпечило їх достатню аргументованість та достовірність. Це дає підстави стверджувати про досконале вивчення і розуміння автором досліджуваної проблематики, усвідомлення її важливості та необхідності оптимального вирішення в науковій і практичній площині.

Дослідник не обмежився розглядом лише процесуальних аспектів застосування заходів забезпечення кримінального провадження, а й звернув увагу на: історичні передумови, які сприяли виникненню та становленню подібних механізмів; сутність та місце процесуального примусу і заходів забезпечення кримінального провадження в системі завдань кримінального судочинства; загальні правила їх застосування. Це дало змогу сформулювати власне бачення зазначених та інших проблем, запропонувати авторське тлумачення таких заходів і їх класифікацію.

Особливістю наукової праці є всебічний підхід автора, що охоплює ґрунтовне дослідження зарубіжного законодавства та правозастосовної практики із формуванням практичних рекомендацій щодо вдосконалення важливих аспектів національного кримінального провадження. Значний інтерес становлять пропозиції щодо запровадження в кримінальний процес України здобутків і надбань європейських й американських

науковців-процесуалістів і практиків, застосування та використання позитивного досвіду пострадянських країн.

Автор комплексно досліджує окремі аспекти застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Це стосується проаналізованих заходів процесуального примусу, пов'язаних із забезпеченням необхідної поведінки учасників кримінального судочинства, запобіжних заходів, пов'язаних і не пов'язаних з тимчасовою ізоляцією особи, що разом становлять цілісну систему забезпечення кримінального провадження для досягнення його дієвості.

Практичний інтерес становлять запропоновані положення щодо подальшого вдосконалення організації контролю та нагляду під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження, які нададуть можливість оптимізувати діяльність керівників органів досудового розслідування різних рівнів.

Отже, авторський підхід до аналізу реформування правової системи загалом і визначення шляхів удосконалення процедури застосування заходів забезпечення кримінального провадження зокрема, забезпечив отримання результатів, які становлять практичний інтерес для діяльності правоохоронних органів, суду й адвокатури в цій сфері. Сформовані висновки та пропозиції також можуть використовуватись у навчальному процесі, законотворчій діяльності під час удосконалення інституту заходів забезпечення кримінального провадження тощо.

Рецензія надійшла до редколегії 05.09.2017

Cherniavskyi S. – Doctor of Law, Professor, Vice-Rector of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine;

Taran O. – Doctor of Law, Senior Research Fellow, Professor of the Department of Criminal Procedure of the National Academy of Internal Affairs, Kyiv, Ukraine

Theoretical and Practical Aspects of Provision of Criminal Proceedings

Review of the book: Farynnyk V. Application of Measures to Ensure Criminal Proceedings: Theory and Practice : Monograph / V. Farynnyk. – Kyiv : Alerta, 2017. – 548 p.